

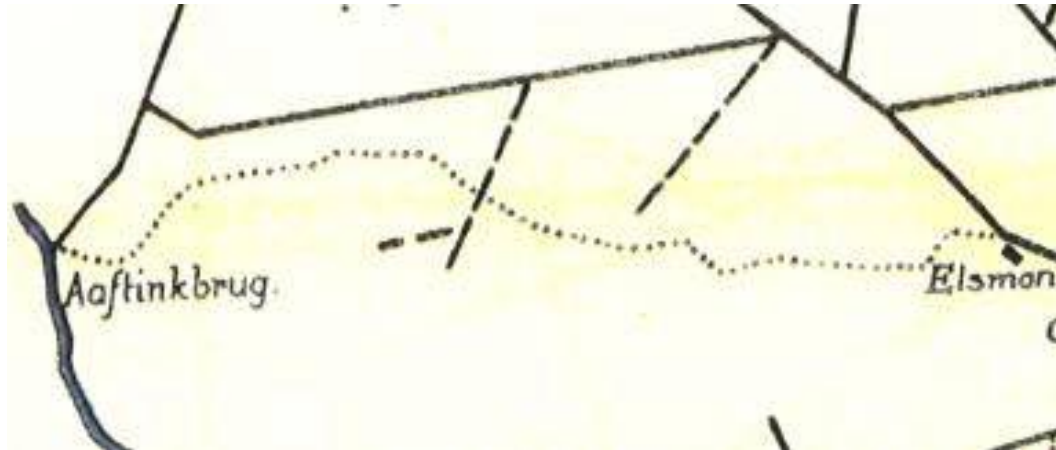

't Broek

het Noordijker Broek
anno 1790

Uit de gemeentegids Neede van 1918

Aardige landwegen voeren naar gemoedelijke landschapjes. Zoo is de wandeling langs Elsman door 't Noordijkerbroek naar Aaftink onder Geesteren, aan den grooten zandweg van Borculo op Diepenheim. Elzenboschjes, poelen, slooten met riet, nu en dan een boerenhuisje tussen kampjes en weiden, in 't houtgewas verscholen, heiden met gagel, parnassia en tal van andere wilde bloemen.

Op de door de VVV Neede in 1928 uitgegeven wandelkaart is het hierboven beschreven pad ingetekend. Het is de enige kaart, waarop het pad terug te vinden is. Op eerdere en latere militaire kaarten is het pad niet te vinden. Maar het is er wel geweest, want Reina Stokkers (van 't Hag) weet nog dat ze in haar jeugd stukken van het pad gelopen heeft.

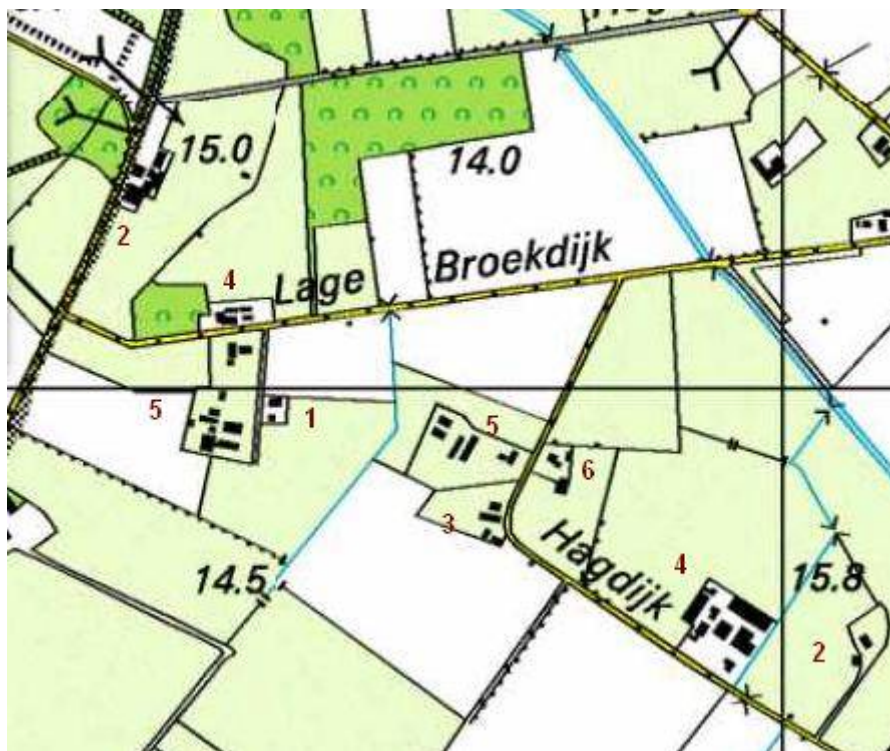
Wat verder komt men rechts langs de Breuje. We hoorden wel eens vertellen, hoe hier omstreeks 1830 bij nacht een hutje werd opgeslagen, waar 's morgens de schoorsteen rookte en een hoek grond zichtvrij was gemaakt, zoodat de Markegenooten het niet weer konden wegstrijken. Later stond er een herbergje, welke bewoner met een draaimolen de kermissen bereidde. Nog later waren de hutten nette huisjes geworden.

Bewoners 't Brook in Noordijk.

De buurt 't Brook is gesitueerd tussen Kistemaker (huidige bewoners familie Markink en Elbersen) en de Breujer (Bewoond door de familie Florijn). Op de volgende bladzijden is aangegeven hoe de bewoning van de buurt 't Brook in de loop der jaren veranderd is. Vanaf de huidige situatie wordt teruggegaan in de tijd. Het overzicht eindigt rond 1800, toen 't Brook nog niet ontwikkeld was. Alleen de Breujer, ook wel aangeduid als de Breuhuis, is reeds aanwezig aan de hoofdweg van Borculo naar Diepenheim. Voor de rest bestond 't Brook uit woeste heidegrond, met alleen direct langs de Bolksbeek percelen weiland. Kort na 1800 worden in 't Brook de eerste hutten neergezet, die later tot woonhuizen verbouwd zijn.

De bewoners anno 2010 zijn:

G.D. Elbersen	Hagdijk 2
S. Markink-Kistemaker	
M. Geerdink	Hagdijk 4
G. Geerdijk	Hagdijk 4A
C.D. Heij	Hagdijk 3
C.J.H.M. Hoefsloot	Hagdijk 5
W.G.A. Mulder	Hagdijk 5
W. Dassen	Hagdijk 6
H. Lam	Lage Broekdijk 1
W.J. Hulshof	Lage Broekdijk 4
D.J. Hulshof	Lage Broekdijk 4
A.J.H. Bats	Lage Broekdijk 5
A.J. Florijn	Aaftinkdijk 2

Kaart Brook'n anno 2010

Satellietbeeld anno 2008

Kaart 1965

Situatie 1965: De Hagdijk is gerealiseerd en de ruilverkavelingboerderij van J.W. Geerdink is gebouwd. De toenmalige bewoners zijn in onderstaande lijst te vinden.

Uit de gemeentelijke bewonerslijst 1964:

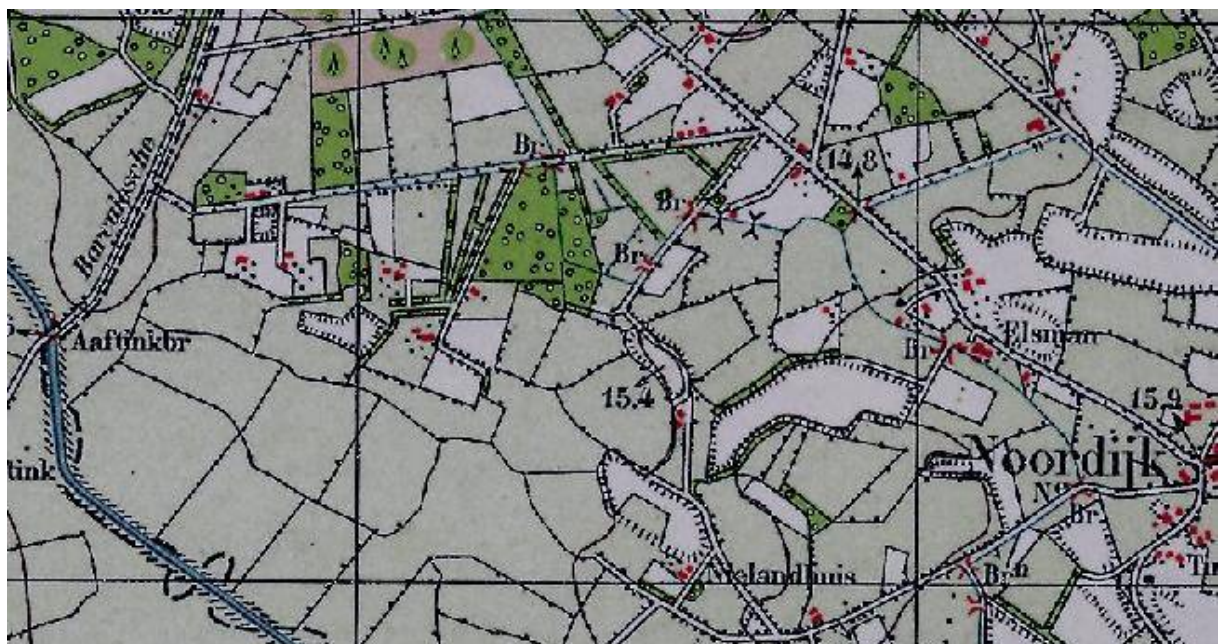
E142: H.J. Kistemaker		Hagdijk 2
E142a J.W. Geerdink		Hagdijk 4
E143: J.G. Bannink	Koop	Hagdijk 6
E144: H. Stokkers	't Hag	Hagdijk 3
E145: G.H. Hulshof	'n Kook'n	Hagdijk 5
B.J. Hulshof		
E146: J.H.W. Lam		Lage Broekdijk 1
E147: J.A.H.M. Temmink		Lage Broekdijk 3
E148: G.J. ten Harkel	Schuurman	Lage Broekdijk 4
D.J. Meulenkamp		
E149: E. Florijn	de Breuer	Aaftinkdijk 2

Uit de bewonerslijst 1954:

E142: J.H. Kistemaker
 H.J. Kistemaker
 H.J. Markink
 E143: J.G. Bannink Koop
 E144: H. Stokkers 't Hag
 E145: G.H. Hulshof 'n Kook'n
 B.J. Hulshof
 E146: A. Hofmeijer
 J. Hofmeijer
 E147: J.H.W. Lam
 E148: G.J. ten Harkel Schuurman
 E149: E. Florijn de Breuer

Volgens de kaart uit de jaren 1940-1960 van meester Nijhof en opvolgers woonden in 't Brook op de huisnummers:

E149: A. Florijn de Breuer
 E148: G.J. ten Harkel Schuurman
 (Rest is afgescheurd)

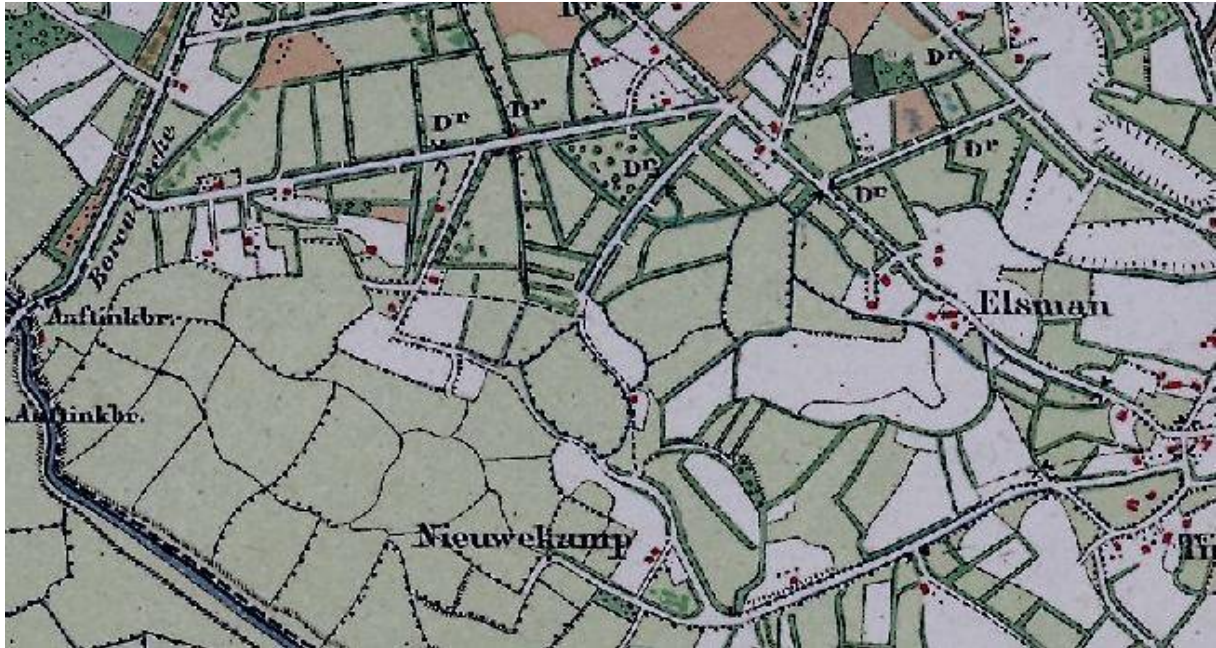
Situatie in 1936

Met uitzondering van de boerderij van Geerdink is de bebouwing ongeveer gelijk aan de huidige situatie. Wat opvalt is dat de Hagdijk nog niet doorgetrokken is en dat er een weg binnendoor loopt vanaf Kistemaker naar de Afslag van de Lage Broekdijk aan de Elsmansdijk. Een bomerij verraadt anno 2009 nog waar de weg gelopen heeft.

Uit gemeentelijke belastingslijst 1912

Huisnummer	Bewoner	Klasse
68	J.H. Kistemaker	2

69	G.J. Pellenberg	1
71	E. Stokkers	2
72	B.J. Hulshof	4
75	G.H. te Goorhuis	2
76	H.J. Avink	4
77	E. Florijn	4

Militaire kaart uit 1910.

Vrijwel alle heide in d'n Brook'n is nu ontgonnen en veranderd in weideland, met hier en daar een stuk bouwland.

't Brook volgens militaire kaart uit 1840.

De lange rechte wegen, zoals de Lage Broekdijk en de Hoge Broekdijk zijn nu ingetekend. De boerderijtjes van Kistemaker en 't Hag lijken nog niet te bestaan.

Uit het bevolkingsregister van 1840 volgen de volgende bewoners, die deels overeenstemmen met de verderop genoemde kadastrergegevens uit 1832:

- E68 *Gerrit Willem te Goorhuis, Landbouwer*
E69 *Jan Hendrik Hulshof, Dagloner, kadasterperceel A161bis.*
E70 *Jan Schuurman, Dagloner*
E71 *Harmen Mol, Wever, kadasterperceel A198, thans familie Lam*
E72 *Arend Jan te Goorhuis, Dagloner, kadasterperceel A196, thans familie Bats*
E73 *Tone Assink, Landbouwer*
E74 *Jan Hendrik Assink, Landbouwer, kadasterperceel A158, thans familie Florijn*

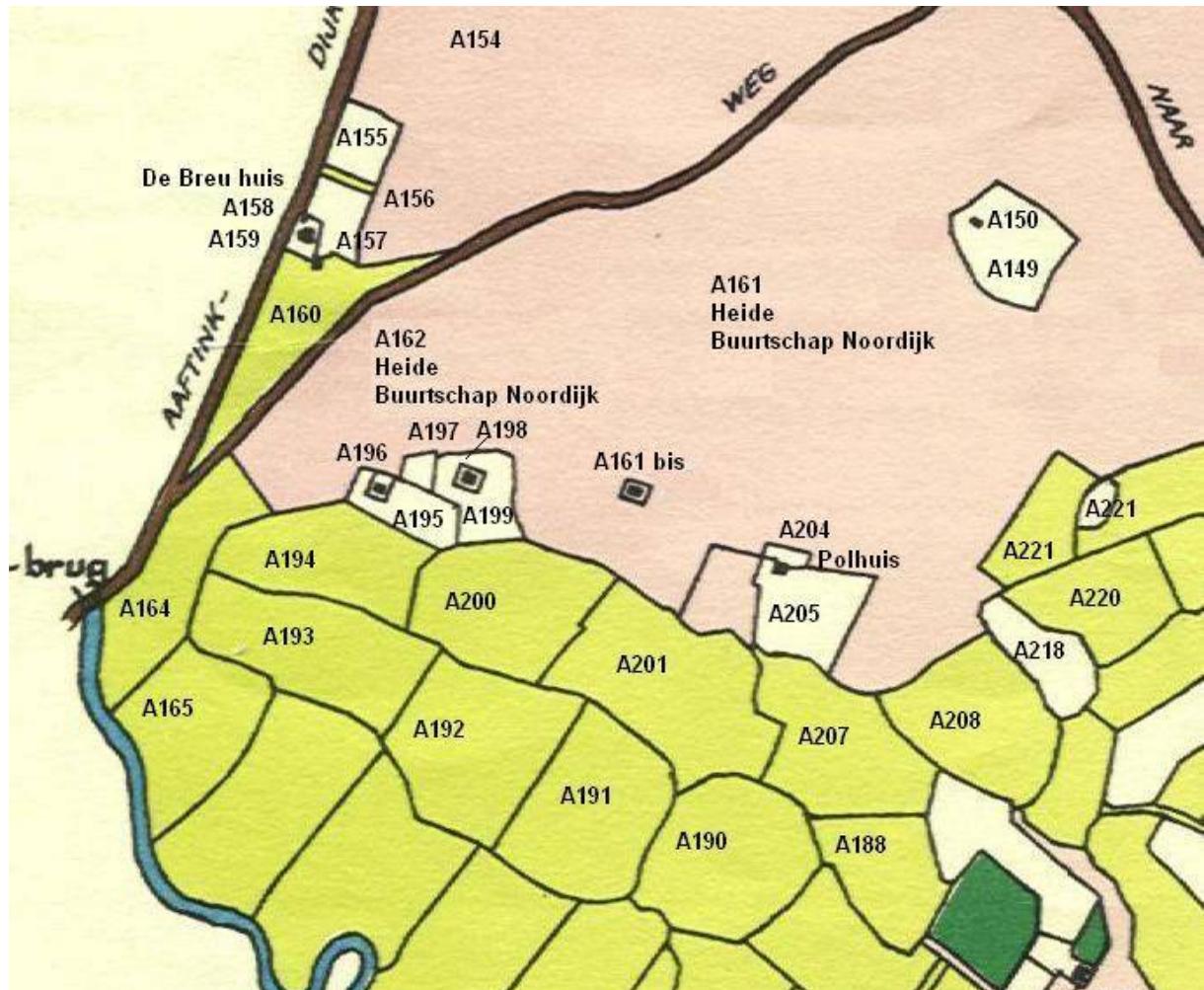
In het bevolkingsregister van 1825 is blijkbaar aan het huis van Harmen Mol, volgens het kadaster perceel A198, nog geen huisnummer toegekend. Het wordt geregistreerd als een hut in het hietland, te weten:

Hut340 Harmen Mol

Ook voor Arentjen te Goorhuis wordt een hut geregistreerd. Het kan zijn, dat dit gesitueerd kan worden op de plaats met kadasternummer A196, thans de familie Bats.

Hut341 Arentjen te Goorhuis

Situatie in 1832: eerste Kadasterregistratie.

Gegevens percelen:

- A149, bouwland, Buurtschap Noordijk, 1 bunder, 8 roeden, 70 ellen.
- A150, erf en huis, Buurtschap Noordijk, regt van opstal Gerrit te Goorhuis, 10 ellen.
- A154, heide, Buurtschap Noordijk, 4 bunder, 9 roeden, 50 ellen.
- A155, bouwland, Buurtschap Noordijk, 46 roeden, 20 ellen.
- A156, hooiland, Buurtschap Noordijk, 6 roeden, 70 ellen.
- A157, bouwland, Buurtschap Noordijk, 53 roeden, 90 ellen.
- A158, erf en huis, Buurtschap Noordijk regt van opstal Jan Hendrik Assink, 5 rd, 90 el.
- A159, tuin, Buurtschap Noordijk, 2 roeden 50 ellen.
- A160, weiland, Buurtschap Noordijk, 2 bunder, 2 roeden en 70 ellen.
- A161, heide, Buurtschap Noordijk, 28 bunder, 73 roeden, 50 ellen.
- A161 bis, erf en huis, Buurtschap Noordijk, regt van opstal Jan Hendrik Hulshof, 2 rd, 80 el.
- A162, heide, Buurtschap Noordijk, 4 bunder, 87 roeden, 60 ellen.
- A164, weiland, Hermanis Reurink en consorten, 1 bunder, 95 roeden, 40 ellen.
- A165, hooiland, de erven Joachim Ruwhof en consorten, 2 bunder, 55 roeden, 80 ellen.
- A188, hooiland, Gerrit Jan Hungerink, landbouwer te Noodijk, 2 bunder, 7 roeden, 40 ellen
- A190, weiland, Frederik Wilhelm Lambergh en consorten, 3 bunder, 4 roeden, 80 ellen.
- A191, weiland, Gerrit Jan Gantvoort en consorten, chirurgiein te Neede, 3 bunder, 18 rd, 90 el.
- A192, weiland, Arend Olthaar en consorten, landbouwer Lochuizen, 3 bunder, 23 rd, 0 el.

A193, hooiland, Jan te Velthuis, landbouwer Geesteren, 2 bunder, 71 roeden, 90 ellen.
 A194, hooiland, Jan Hartgerink, timmerman te Geesteren, 2 bunder, 12 roeden, 10 ellen.
 A195, bouwland, Buurtschap Noordijk, 54 roeden, 60 ellen.
 A196, erf en huis, Buurtschap Noordijk, regt van opstal Arend Jan te Goorhuis, 3 rd, 60 el.
 A197, bouwland, Buurtschap Noordijk, 18 roeden, 50 ellen.
 A198, erf en huis, Buurtschap Noordijk, regt van opstal Harmen Mol, 2 roeden, 40 ellen.
 A199, bouwland, Buurtschap Noordijk, 81 roeden, 60 ellen.
 A200, weiland, de wed. Jannes Hondelink, landbouwster te Hoonte, 2 bunder, 72 rd, 60 el.
 A201, weiland, Jan Geerdink, landbouwer Noordijk, 3 bunder, 29 roeden, 80 ellen.
 A202, heide, Buurtschap Noordijk, 15 roeden, 40 ellen.
 A203, heide, Buurtschap Noordijk, 63 roeden, 0 ellen.
 A204, erf en huis, de wed. Wessel Koeslag, landbouwster Noordijk, 7 roeden, 80 ellen.
 A205, bouwland, de wed. Wessel Koeslag, landbouwster Noordijk, 1 bunder, 24 rd, 10 el.
 A207, hooiland, Gerrit ten Cate, landbouwer Haarlo, 2 bunder, 47 roeden, 20 ellen.
 A208, weiland, Frederik Wilhelm Lambergh en cons, burgemeester Borculo, 1 bd, 63 rd, 0 el.
 A218, bouwland, de Catholijke kerk te Vreden, 83 roeden, 60 ellen.
 A220, hooiland, de Catholijke kerk te Vreden, 1 bunder 84 roeden, 70 ellen.
 A221, hooiland, Hermanus Reurink en consorten, landbouwer Noordijk, 92 roeden, 20 ellen.
 A222, bouwland, Arend Vruwink en consorten, landbouwer Noordijk, 26 roeden, 80 ellen.

Boerderijtje 't Hag, thans Hagdijk 3.

Op 18 mei 1911 koopt Engbert Stokkers voor fl. 610,- van Arend Jan Berendsen, landbouwer te Geesteren, een perceel van 2,76 ha heide ten oosten van de spoorlijn Neede-Hellendoorn in Noordijk met uitzondering van het hakhout. Bovendien koopt hij op 23 december 1911 voor fl. 3000,- van Hendrik Dieperink, landbouwer te Noordijk, het daghuurdershuisje 't Hag in Noordijk, met 2,82 ha erf, bouwland, weiland en groengrond. Om deze aankopen te financieren sluit Engbert op 3 februari 1912 een hypotheek af van fl. 2000,- bij Gerhardus Albertus Veldink, landbouwer te Haarlo, met als onderpand voornoemde goederen. Engbert Stokkers en zijn vrouw Ymke de Haas wonen in elk geval vanaf december 1911 op het Hag in Noordijk, en mogelijk woonden ze er daarvoor ook gehuurd. Opmerkelijk is, dat dit echtpaar alleen tweelingen heeft voortgebracht; maar liefst drie. Helaas bleven of waren slechts van één tweeling beide kinderen in leven. Genealogie:

Engbert Stokkers, geboren op 2-7-1882 te Lochuizen, als zoon van Jannes Stokkers en Henders Krooshof, boerenknecht (1904), fabrieksarbeider (1905-1911), landbouwer (1911-1928), overleden te Noordijk 24-8-1928,

trouwt te Neede op 2-4-1904 met

Ymke de Haas, dochter van Doeke de Haas, landbouwer te Neede en Gelske Bakker, geboren te Makkun op 19-1-1881, diensbode (1904) overleden te Noordijk op 21-3-1939.

Kinderen uit dit huwelijk:

1. Gerrit, geboren Neede, 11-7-1905, overleden Noordijk 13-7-1905
2. Jan, geboren Neede, 11-7-1905, landbouwer in broedkuikens, overleden 5-6-1978 te Neede, trouwt te Eibergen op 15-2-1940 met Berendina Stokkers, geboren Olden-Eibergen 9-9-1911, overleden Haaksbergen (Wiedenbroek) 1-4-2000.
3. Gerritdina, geboren 13-12-1907, overleden Lochem 28-8-1995. Trouwt met Gerrit Jan Ebbekink.
4. Hendrik, geboren Neede 13-12-1907, landbouwer, overleden Noordijk op 16-1-1986, trouwt te Neede op 6-11-1937 met Margaretha Johanna Memelink, dochter van Jan Memelink, landbouwer te Borculo. Hendrik trouwt in op het Hag. Hendrik en Margaretha krijgen twee dochters:
 1. Ymberdina Engberta, geboren te Neede op 2-4-1939, trouwt op 10-6-1965 te Borculo met Bertus Johan Timmerije, overleden op 6-12-1987.
 2. Margaretha Reindina, Reina, geboren te Neede op 31-7-1943, trouwt op 4-12-1967 te Neede met Bernard Gerhard Heijdemann.
5. Gerrit, geboren te Neede op 29-6-1912, landbouwer/wegenbouwer, overleden te Lochem op 24-10-1997, trouwt op 20-5-1939 te Neede met Johanna Harmina Rouwhof, dochter van Arend Rouwhof, landbouwer te Borculo.
6. N.N., levenloos geboren op 29-6-1912.

Bronnen:

Kadastergegevens 1832 via website: <http://watwaswaar.nl/>

Kaart getekend door Jan Krooshof.

500 jaar Stokkers door Rob Stokkers.

Diverse (militaire) kaarten van website: <http://watwaswaar.nl>

Bevolkingsregister Gemeente Neede: achterhoeks archief Doetinchem

Gemeentelijke adressenlijsten gemeente Neede.